

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยการพัฒนากลไกกฎหมายการบริหารจัดการขยะชุมชน องค์การบริหาร ส่วนตำบล เพชรชมภู อำเภอโกสุมพินคร จังหวัดกำแพงเพชร มีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษาปัญหาและความ ต้องการของประชาชน เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะชุมชน เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการขยะชุมชน และพัฒนากลไกกฎหมายการบริหารจัดการขยะชุมชนภายในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล เพชรชมภู อำเภอโกสุมพินคร จังหวัดกำแพงเพชร

จากการลงพื้นที่วิจัยเพื่อเก็บข้อมูลเบื้องต้น โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้นำชุมชน ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เจ้าอาวาสวัด และผู้จัดการโรงงานอุตสาหกรรม พบปัญหาอุปสรรคการบริหารจัดการขยะชุมชน ยังขาดการรณรงค์ ขาดองค์ความรู้ตามหลักวิชาการ ขาดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ขาดถึงขยะสาธารณะให้ตามพื้นที่ชุมชนอย่างเพียงพอ และขาดข้อบัญญัติตำบล ซึ่งเป็นกลไกในการบริหารจัดการขยะชุมชน โดยนำเอาปัญหาอุปสรรคมาเป็นโจทย์วิจัยและทำการวิจัยเอกสารเพื่อศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้อง นโยบาย แผนแม่บทที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เกี่ยวข้อง และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในกรอบแนวคิดอันนำมาเป็นเครื่องมือในการสร้างรูปแบบและพัฒนากลไกกฎหมายการบริหารจัดการขยะชุมชนที่เหมาะสม ประกอบกับการเก็บข้อมูลจากประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถาม จาก 9 หมู่บ้าน จำนวน 100 คน ประกอบด้วย บ้านวังชมพู บ้านเกาะรากเสียด บ้านมอเสียด บ้านคลองแก้ว บ้านไหล่ประดา บ้านใหม่พัฒนา บ้านเกาะรากเสียดใน บ้านแสงตะวัน และบ้านวังเพชร เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการของประชาชน เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะชุมชน ภายในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเพชรชมภู อำเภอโกสุมพินคร จังหวัดกำแพงเพชร ผลจากการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาและความต้องการของประชาชนเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลเพชรชมภู อำเภอโกสุมพินคร จังหวัดกำแพงเพชร ได้แก่ ปัญหาขาดการรณรงค์ องค์ความรู้ตามหลักวิชาการ กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ถึงขยะสาธารณะที่เพียงพอ ข้อบัญญัติตำบล ซึ่งเป็นกลไกในการบริหารจัดการขยะชุมชน และประชาชนต้องการความรู้ในการคัดแยกขยะตามหลักวิชาการ ให้นำขยะมูลฝอยครัวเรือนแยกตามประเภท เก็บขยะมูลฝอยครัวเรือนไปทิ้ง จัดถังขยะแยกตามประเภทตั้งในที่สาธารณะ เพิ่มจำนวนรถเก็บขยะ เพิ่มรอบเวลาในการให้บริการรถเก็บขยะ เพิ่มมาตรการเข้มงวดสำหรับผู้สร้างปัญหามลพิษทางขยะแก่ชุมชน ต้องการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา วางแผนงาน กำหนดนโยบาย/มาตรการเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดในชุมชน ได้รับผลประโยชน์ และการประเมินผลการแก้ไขปัญหาขยะของชุมชน

2. รูปแบบการบริหารจัดการขยะชุมชนภายในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเพชรชมพู อำเภอกोสัมพินคร จังหวัดกำแพงเพชร ได้แก่ มาตรการลดการเกิดขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่แหล่งกำเนิด เช่น การลดและคัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย การนำกลับมาใช้ประโยชน์ การเพิ่มศักยภาพการจัดเก็บและขนส่งขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย เช่น การบริหารจัดการขยะชุมชนแบบครบวงจร การสร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอย ควรจัดให้มีสถานที่หรือศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวม (Cluster) เนื่องจากจังหวัดกำแพงเพชรมีพื้นที่ที่มีศักยภาพในการแปรรูปขยะมูลฝอย โดยการคัดแยกเพื่อผลิตเชื้อเพลิง (RDF) อยู่ในลำดับที่ 35 และมีพื้นที่เหมาะสมเป็นศูนย์รวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนของจังหวัดอยู่ในลำดับที่ 15

3. กลไกกฎหมายการบริหารจัดการขยะชุมชนภายในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเพชรชมพู อำเภอกोสัมพินคร จังหวัดกำแพงเพชร ได้แก่ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยที่องค์การบริหารส่วนตำบลเพชรชมพู จะออกข้อบัญญัติตำบล ในเรื่องการบริหารจัดการขยะชุมชนที่กำหนดบทลงโทษเป็นค่าปรับในกรณีฝ่าฝืน โดยจะนำเงินค่าปรับมาจัดตั้งเป็นกองทุนการบริหารจัดการขยะชุมชน และจัดทำร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเพชรชมพู เรื่อง การบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ... ที่มีเนื้อหาการนำเงินค่าปรับมาจัดตั้งเป็นกองทุนการบริหารจัดการขยะชุมชน